

Warszawa, 14 sierpnia 2025 r.
KL/365/124/AL/2025

Pani
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Szanowna Pani Minister,

w imieniu swoim oraz podmiotów zrzeszonych w Konfederacji Lewiatan dziękuję za zaproszenie do konsultacji projektu ustawy o wdrażaniu Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Utworzenie Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności w ramach Krajowego Planu Odbudowy, ze znaczącym budżetem na inwestycje m.in. w infrastrukturę podwójnego zastosowania, badania i rozwój, modernizację przemysłu oraz ochronę infrastruktury krytycznej to dobry krok i właściwa odpowiedź na bieżące wyzwania geopolityczne. Fundusz Bezpieczeństwa i Obronności (FBiO) powinien odegrać istotną rolę w rozwoju krajowego przemysłu obronnego i zwiększeniu technologicznej suwerenności Polski – pod warunkiem, że zasady jego działania będą transparentne, a mechanizmy wdrażania - przyjazne krajowym producentom.

Deklarujemy gotowość udziału w dalszych konsultacjach nad kształtem Funduszu, aby wypracowane rozwiązania realnie przyczyniły się do wzmocnienia strategicznego potencjału obronnego i innowacyjności polskiej gospodarki.

Z uwagą przeanalizowaliśmy projekt ustawy o utworzeniu FBiO oraz przeprowadziliśmy jego konsultacje z członkami naszej organizacji – przedsiębiorcami oraz związkami reprezentującymi firmy. Przekazuję zgromadzone opinie i uwagi w tym zakresie:

1. **Art. 4 ust. 1 pkt 3 (cyberbezpieczeństwo):** Ustawa w sposób ogólny definiuje cele działalności Funduszu, w tym w obszarze cyberbezpieczeństwa. Zwracamy uwagę, że w powstającej równolegle strategii inwestycyjnej Funduszu niezbędne jest uwzględnienie inwestycji w szerokorozumianą łączność cyfrową jako podstawową infrastrukturę o znaczeniu krytycznym dla prawidłowego funkcjonowania państwa. Te

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

inwestycje powinny obejmować m.in. opracowanie i wdrożenie rozwiązań z zakresu odpowiedniego zabezpieczenia infrastruktury cyfrowej przed cyberprzestępczością; budowę prywatnych sieci kampusowych 5G, np. w strefach przemysłowych wykorzystywanych przez sektor zbrojeniowy, centrach logistycznych i przeładunkowych; pomoc na zapewnienie niezawodności i odporności sieci telekomunikacyjnej (np. zwiększenie pojemności istniejących połączeń, modernizacja zasilania stacji bazowych, infrastruktura sieci mobilnych na terenach trudnodostępnych).

2. **Art. 4 ust. 1 pkt 5 (wsparcie badań i rozwoju):** Ustawa przewiduje finansowanie przedsięwzięć służących wsparciu B+R, jednak nie odnosi się do kwestii kompetencyjnych. Warto, aby Fundusz wspierał także projekty dotyczące podnoszenia kwalifikacji kadr i dostosowania programów kształcenia do potrzeb sektora obronnego i bezpieczeństwa – np. poprzez studia dualne i programy stażowe we współpracy uczelni z przemysłem lub poprzez połączenie z istniejącymi już instrumentami wsparcia finansowanymi z EFS+.
3. **Art. 4 ust. 3 pkt 2 (obejmowanie udziałów przez SPV):** Konieczne jest doprecyzowanie w przepisach wykonawczych lub strategii inwestycyjnej, czy w przypadku objęcia udziałów lub akcji przedsiębiorstwa przez SPV (Skarb Państwa) firma będzie mogła je w przyszłości odkupić na preferencyjnych zasadach. Taka możliwość zwiększyłaby poczucie bezpieczeństwa przedsiębiorców i zachęcała do korzystania z finansowania kapitałowego. Jednocześnie postulujemy, aby jedną z form umorzenia zaangażowania kapitałowego państwa było przekazanie przedsiębiorcy udziałów/akcji wcześniej objętych przez SPV (tzw. wyjście kapitałowe bez obciążania przedsiębiorcy kosztami wykupu), po zrealizowaniu założonych celów inwestycji.
4. **Art. 7 ust. 2 pkt 4–5 i art. 8 ust. 1–2 (strategia inwestycyjna, umarzanie pożyczek):** W projekcie ustawy brak jest jasnych warunków i trybu umarzania pożyczek. Jest to jasne z uwagi na charakter aktu prawnego, jednak powoduje niepewność po stronie potencjalnych odbiorców instrumentów finansowych. Należy doprecyzować, czy umorzenie będzie uzależnione od realizacji celu określonego w umowie (np. dostarczenia ustalonej liczby wyrobów lub osiągnięcia wskaźników) oraz wskazać konkretne parametry umorzeń. Zakładamy, że te warunki zostaną opisane w strategii inwestycyjnej i będą znane przedsiębiorcom od początku. Zwracamy się jednak już teraz z prośbą o możliwość włączenia się w konsultacje tej strategii podczas jej opracowywania przez BGK.
5. **Ocena zdolności do uzyskania pożyczki z FBiO:** Z zagadnieniem konsultacji strategii inwestycyjnej wiążemy także inne elementy związane z parametryzacją pożyczek z FBiO. Podczas oceny wniosków należy priorytetowo traktować strategiczne znaczenie

projektu dla bezpieczeństwa państwa, a nie wyłącznie bieżącą kondycję finansową przedsiębiorcy. Pozwoli to wspierać innowacyjne firmy, które mogą być słabsze finansowo, ale realizują projekty o kluczowym znaczeniu.

6. **Mechanizm gwarancji zbytu:** Ustawa nie przewiduje mechanizmu zabezpieczającego producentów przed brakiem rynku zbytu na wytworzone produkty. Należy unikać sytuacji, w której firma zaciągnie pożyczkę na wytworzenie wyrobu, który następnie nie znajdzie nabywcy. Produkty z obszaru obronności i bezpieczeństwa mają specyficzny charakter i bez gwarancji odbioru mogą pozostać niesprzedawalne. Proponujemy powiązanie finansowania z posiadaniem wstępnej umowy ramowej lub listu intencyjnego na dostawy (np. dla Sił Zbrojnych RP czy jednostek samorządu). Można także rozważyć mechanizm powiązania spłaty pożyczki z wykonaniem dostaw. Kluczowe jest zadbanie o mechanizm gwarancji zbytu w kontekście inwestowania środków na wytworzenie produktów w strategii inwestycyjnej Funduszu.
7. **Dostępność środków dla MŚP:** W projekcie ustawy brakuje gwarancji, że instrumenty finansowe Funduszu będą dostępne także dla małych i średnich przedsiębiorstw. Uważamy, że należy zapewnić udział MŚP w korzyściach płynących z Funduszu, tak aby zdolności produkcyjne i usługowe były rozwijane w wielu firmach, także tych mniejszych. Obecne zapisy akcentują wsparcie dużych, systemowych inwestycji o strategicznym znaczeniu, co jest zrozumiałe z uwagi na charakter FBiO, ale też rodzi obawę, że mniejsze podmioty zostaną zepchnięte do roli podwykonawców większych graczy. Postulujemy dodanie mechanizmów (np. dedykowanych konkursów dla MŚP lub wymogu udziału MŚP w projektach konsorcjalnych), które zagwarantują bezpośredni dostęp MŚP do finansowania z FBiO. Utrzymanie szerokiej bazy krajowych dostawców w sektorze obronnym zwiększy odporność łańcuchów dostaw i zapobiegnie monopolizacji rynku przez nieliczne duże przedsiębiorstwa.
8. **Otwartość na inicjatywy oddolne:** W projekcie ustawy brakuje zapisów gwarantujących, że Fundusz będzie wspierał także inicjatywy oddolne zgłaszane przez przedsiębiorców. Obawiamy się sytuacji, w której wsparcie kierowane będzie wyłącznie na projekty odgórnie wskazane przez administrację (np. przez MON), z pominięciem innowacyjnych pomysłów płynących z rynku. Postulujemy dodanie w ustawie lub dokumentach wykonawczych deklaracji, że Fundusz jest otwarty na projekty zgłaszane przez przedsiębiorców (bottom-up), o ile mieszczą się one w celach Funduszu. Takie podejście umożliwi wykorzystanie kreatywności sektora prywatnego. Przedsięwzięcia oddolne – często niszowe, ale perspektywiczne – mogą wnieść istotną wartość do wzmocnienia potencjału obronnego państwa. Fundusz nie powinien więc ograniczać się wyłącznie do listy inwestycji zidentyfikowanych centralnie.

9. **Art. 12 (Komitet Inwestycyjny):** W skład Komitetu Inwestycyjnego, zgodnie z projektem ustawy, wejdzie 3–5 osób powoływanych przez zarząd SPV oraz BGK. Uważamy, że skład tego gremium powinien zostać poszerzony o niezależnych ekspertów zewnętrznych, posiadających wiedzę rynkową i branżową. Postulujemy włączenie do Komitetu (lub do jego prac w formie ciała doradczego) przedstawicieli sektora prywatnego bądź ekspertów przemysłowych spoza BGK/SPV. Udział niezależnych specjalistów zwiększy transparentność oceny projektów i zapewni szerszą perspektywę przy rekomendowaniu inwestycji kapitałowych. Ponadto rekomendujemy, aby regulamin Komitetu przewidywał możliwość zasięgania opinii zewnętrznych ekspertów w razie potrzeby.

Oprócz powyższych uwag odnoszących się wprost do projektu ustawy o utworzeniu FBiO pragniemy podkreślić, że kluczowym dokumentem warunkującym sukces Funduszu będzie strategia inwestycyjna FBiO.

Projekt strategii powinien zostać poddany konsultacjom z partnerami społecznymi. Strategia musi jasno określać priorytety oraz typy projektów kwalifikujące się do wsparcia, co zminimalizuje ryzyko niejasności interpretacyjnych i uznaniowości przy ogłaszaniu konkursów.

Sprecyzowanie kryteriów wyboru projektów już na etapie strategii (lub w aktach wykonawczych) zwiększy przewidywalność dla wnioskodawców. Kryteria te powinny odzwierciedlać wpływ projektów na bezpieczeństwo państwa i gospodarkę, przyczyniać się do wzrostu krajowego potencjału technologicznego oraz gwarantować zwrot z inwestycji dla budżetu państwa. Rekomendujemy również, by kryteria oceny uwzględniały wpływ na gospodarkę krajową: tworzenie miejsc pracy, rozwój kompetencji pracowników, generowanie B+R i własności intelektualnej w Polsce oraz udział krajowych dostawców w łańcuchu wartości.

Konieczne jest zapewnienie, że Fundusz będzie sprawnym i szybkim narzędziem finansowania, a nie rozbudowanym mechanizmem biurokratycznym. Procedury naboru wniosków i oceny projektów muszą być maksymalnie uproszczone i przyjazne dla wnioskodawców. Rekomendujemy ustanowienie czytelnych zasad konkursowych, publikację wzorcowych dokumentów aplikacyjnych oraz skrócenie czasu oceny wniosków. Należy również zadbać o wysoką jakość obsługi beneficjentów. Przejrzystość i przewidywalność procesów decyzyjnych zachęcą większą liczbę przedsiębiorstw do ubiegania się o środki.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Konfederacja Lewiatan popiera utworzenie Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności oraz dostrzega jego potencjał jako narzędzia pobudzającego rozwój krajowego przemysłu obronnego, innowacji oraz infrastruktury krytycznej. Warunkiem sukcesu Funduszu jest zadbanie, aby mechanizmy wsparcia były czytelne, dostępne dla szerokiego grona przedsiębiorstw oraz nastawione na realne cele strategiczne. Liczymy, że uwagi te zostaną uwzględnione w dalszych pracach legislacyjnych nad projektem ustawy o FBiO, co pozwoli na skuteczne uruchomienie Funduszu i osiągnięcie zamierzonych rezultatów zarówno w sferze bezpieczeństwa państwa, jak i rozwoju polskiej gospodarki.

Z wyrazami szacunku

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

1. Pan Mirosław Czekaj, Prezes Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego

member of

BUSINESS at OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy